

Dr. Ivo Šorli
načelnik

Franc Kurinčič
podnačelnik

Friderik Zinauer
tajnik

Ferdo Leskovar
blagajnik

»LJUDSKA SAMOPOMOČ« V MARIBORU

REGISTR. POMOŽNA BLAGAJNA

»Ljudska samopomoč« je bila ustanovljena kot velikopotezna socialna ustanova za vse sloje Slovenije, z namenom prve pomoči v primeru smrti člana, torej v trenutkih, ko mora človek mimo nastale žalosti preboleti še mnogo skrbi in težav za poravnavo pogrebnih in morebitnih zdravniških stroškov.

Z geslom: »Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal!« so se na iniciativo današnjega tajnika g. Zinauerja sestali prve dni leta 1927. socialno misleči možje v pripravljalnem odboru, ki se je moral ob početku boriti s precejšnjimi težavami in raznimi predsodki javnosti. Na ustanovnem občnem zboru 8. septembra 1927 je bil storjen prvi korak. Veliki župan mariborske oblasti je odobril pravila podpornega društva za primer smrti, prvi odbor pa so tvorili dr. Ivo Šorli kot načelnik, Ljudevit Zinauer kot tajnik, Ferdo Leskovar kot blagajnik in še nekateri odborniki.

Po svojih poverjenikih se je društvo naglo razvijalo in raslo ter je v razmeroma kratki dobi preplavilo vso Slovenijo, kar je bilo dokaz, kako nujno potrebna je bila taka socialna ustanova, dostopna za vsakogar do najvišje starosti brez razlike spola, narodnosti in vere. Socialna misel je pognala močne veje, ki se danes razprostirajo nad sleherno slovensko vasico.

Društvo je doseglo že do konca leta 1928. nad 10.000 članov v raznih oddelkih in pododdelkih, imenovanih D C B A po 2000 članov. Zaradi naraščajočega števila članstva je nastala potreba po ustanovitvi nadaljnjih oddelkov, ki so šteli na dan 31. decembra 1932 že 37.222 članov. Članstvo pa bi še naraščalo, da se niso mimo denarne krize pojavile nekatere konkurenčne ustanove, ki so z nereelnim poslovanjem in s svojo polomijo mnogo škodovala tudi Ljudski samopomoči. Toda vključ temu je Ljudska samopomoč ostala vodilna ustanova, kar izpričujejo pohvalne revizije oblastev in laskave zahvale vse javnosti.

Prebužno rastoče drevo moramo obrezati, če hočemo, da obrodi sad. Tudi naglo se razvijajoče mlado društvo je bilo potrebno operacije v črtanju nerednih članov in plačnikov ter v spremembi društvenih pravil, ki jih je po naročilu nadzorne oblasti moral odbor prikrojiti po starem avstrijskem, še vedno veljavnem zakonu o pomožnih blagajnah z dne 16. julija 1892. Po nasvetu in priporočilu inspektorja zavarovalnih poslov pri ministrstvu za trgovino in industrijo in sporazumno z bansko upravo v Ljubljani pa je odbor Ljudske samopomoči presodil dotedanje dokladno kritje na osnovo kapitalnega

kritja. Praksa mnogih podobnih ustanov in samopomoči v Avstriji, na češkoslovaškem, v Nemčiji in drugod je namreč pokazala, da se take ustanove na dokladnem kritju morejo ugodno razvijati le dotlej, dokler število članstva rase, čim pa prične padati, je to začetek konca in mora dovesti s časom vsako podobno ustanovo do poloma.

V izogib takim posledicam ne sme biti ustanova samo posredovalnica, marveč mora postati plačnik in direktno odgovorna za podpore. V ta namen je pa potreben rezervni fond, ki mora biti tako močan, da a priori preprečuje vsako nevarnost nadaljnjega obstoja. V doseg večjega in močnejšega rezervnega fonda je moral odbor v dobro celokupnega članstva in v korist ustanove, po sklepu občnega zbora dne 1. novembra 1933 povišati mesečne prispevke. Povišanje pa je zadelo predvsem starejše člane, ki so premalo plačevali, dočim so plačevali mlajši preveč in so se njihovi prispevki znižali. Zato so se s 1. novembrom 1933 prevedli vsi člani po svojih pristopnih izjavah v starostne skupine, zaznamovane z oddelki (skupinami) od I. do XIV. Statistika umrljivosti v poslovnem letu 1934. pa je pokazala, da so bili s 1. novembrom 1933 določeni prispevki zaradi previsoke starosti in zavarovalne vsote mnogih članov v posameznih skupinah prenizki. V ohranitev koristi zavarovanega članstva in ustanove je bila nujno potrebna ponovna sprememba pravil in so se prispevki po zakonu o pomožnih blagajnah in po ključu zavarovalne tehnike deloma zvišali, znižale pa dajatve v smrtnih primerih.

Ponovno in koristno spremembo pravil je odobril občni zbor Ljudske samopomoči dne 14. aprila 1935. Zvišanje prispevkov in znižanje dajatev bo ustvarilo rezervni fond, ki bo dosegel tekom let potrebno višino, ki je predpogoj za nadaljnji neogrožen obstoj ustanove. Ljudska samopomoč, kot domača zavarovalnica, je izplačala v času svojega 7 in pol letnega obstoja na podporah nad 19 milijonov dinarjev ter tako lajšala žalost in bedo mnogim družinam, ki jo je povzročila smrt svojca. Tudi je občni zbor odobril pravila za zavarovanje dote, ki zagotavljajo zavarovancu po 21. letu izplačilo zavarovane dote od 1000 do 25.000 dinarjev.

Kdor še torej ni član te naše največje domače socialne ustanove, naj takoj zahteva brezplačno in brezobvezno pristopno izjavo za zavarovanje pogrebne dote pri načelnstvu Ljudske samopomoči v Mariboru, odnosno pri podružnici v Ljubljani, Tyrševa c. 34. Ljudska samopomoč sprejema tudi zastopnike v vseh krajih Slovenije.